

BIBLIÁNK

☞ A MAGYAR BIBLIATÁRSULAT HÍRLEVELE ☞

XIX. ÉVFOLYAM 2. SZÁM • 2019. DECEMBER

Tartalom: Új kiadványunk • Köszöntés az Olvasónak • Célegyenesben a Biblia 2020 • D. Szebik Imre búcsúja a Bibliatársulattól • Gáncs Péter bemutatkozása • Hírek a jelyelvi fordításról • Mary Jones világa • Előző adománygyűjtő akciónkról • Új adománygyűjtő akciónk meghirdetése • Bibliahírek a nagyvilágból

Új adománygyűjtő akciónk:
Gyermek-istentiszteletek támogatása

Csontjaimba rekesztett tűz

VALLOMÁSOK A BIBLIÁRÓL

Csontjaimba rekesztett tűz

Vallomások a Bibliáról

Fr/5; 204 oldal; füles kartonált

ISBN: 978 963 558 429 1

Tudósok és művészek, egyháziak és „világiak”, fiatalok és idősebbek, nők és férfiak vallanak ebben a kötetben a Bibliával kapcsolatos élményeikről, egy-egy őket megragadó és életformáló bibliai személyről, és persze önmagukról, belső hitküzdelmekről. A hetvenéves Bibliatársulat és a több mint kétszáz éves bibliamisszió ma élő nemzedékének képviselői őszintén feltárulkoznak, és tanúságtételként írják le, hogyan jutottak Isten közelébe az élet sűrűjéből és saját megpróbáltatásaikból. Vívódásukat olvasva az Olvasó is arra kényszerül, hogy végiggondolja a saját

életét, és imádságos lelkülettel készüljön a mindennapok küzdelmeire. A „bizonyágtévk eme fellege” a könyv olvasása nyomán arra biztat minket is, hogy vállaljuk a hit harcát, a belső tusakodást, hogy végül elmondhassuk Augustinusszal: „A magad képére teremtettél minket, Istenünk, s nem nyughat meg a mi lelkünk, csak egyedül Tebenned.”

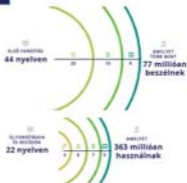
D. Szebik Imre

A BIBLIATÁRSULATOK ÁLTAL AZ ELMÚLT ÉVBEN KÉSZÍTETT FORDÍTÁSOK

szószótárak
66 nyelven

hallgatók
440 millióan
beszélnek

Ezért ahogyan mindenben bővelkedtek: hitben és igében, ismeretben és minden buzgóságban (igyekezetben), és a tőlünk rátok áradó szeretetben, úgy ebben az adakozásban is legyetek bőkezűek. (2Kor 8,7)

Bővelkedünk az igyekezetben, hiszen – ahogy az apostol a Korinthusi első levél harmadik fejezetében hangsúlyozza –

már minden a miénk (1Kor 3,21). Ebből következik az az igyekezet, amiről az apostol szól. Ez az igyekezet válasz Isten kegyelmére, tehát hálaadó igyekezet. Ennek a hálaadó igyekezetnek Istentől kijelölt célja, hogy méltók lehessünk az elhívásunkhoz (2Pt 1,10). Urunk

határozza meg azt az utat, amelyen járunk, a kijelölt cél felé. E bővelkedő, hálaadó igyekezetnek sokféle megvalósulása lehet. Ezek közül most egyet emelek ki: Igyekszünk a kegyességre!

Igyekszünk a napi rendszeres kegyességre, ahol a gyülekezet és a család közösségében és a belső szoba csendjében imádságos szívvel, a nyitott Biblia előtt keressük Isten aktuális üzenetét a mindennapjainkra nézve. Azért fontos ez az igyekezet, mert a napi rendszeres kegyességre való törekvés tudatos munka és odafigyelés, amit a Szentlé-

lek vezérel. Rohanó világunkban mindig innen, a napi kegyességből csípjük le az időt valami fontosabbnak tűnő dologra. De ha lehet, ne induljunk el a dolgunkra úgy egyetlenegy nap sem, hogy ne kérnénk Isten áldását. Ahogy a nagy teológus, Bonhoeffer figyelmeztetett: „Mielőtt emberekkel találkozunk, előtte mindig az Istennel kell talál-

koznunk, mert ha az Isten nélkül találkozunk az emberekkel, akkor nem jól sülnek el a dolgaink.”

Ez a napi kegyesség életmentés, mert üdvösséget ajándékozik, ami beragyogja a földi életet. A napi kegyesség életmentés a tekintetben is, hogy Isten igéje evangélizál

és lelkigondoz. Isten igéje hitre hív, hitünket megerősíti: evangélizál. Ugyanakkor örömré és reménységre hív, erővel ajándékozik meg bennünket. Miközben a mennyei világgal találkozunk, a hétköznapok harcaira is megerősödünk. Isten igéje lelkigondoz. A napi kegyesség életmentés.

Ugyanakkor a napi kegyesség konkrét vezetés is a mindennapokban. Ez Isten igéjének a tanítói és a prófétai jellege. Megmutatja, hogy merre kell mennem. Isten akarata tökéletes akarat: mindent egy örökkévaló, csodálatos

optikából lát, amivel nem vitatkozhatunk. Akarata a javunkat szolgálja, hogy életünk legyen és bőségben éljünk (Jn 10,10). Igéje rámutat arra, ha nem jó irányba megyünk és meg kell fordulnunk, meg kell térnünk.

Amikor az ige megszólal, akkor hitre ébreszt, vigasztal, tanít és prófétaként vezet. Miként történik meg ez a gyakorlatban? Ez egy csoda: Isten igéje egy adott versben, igeszakaszban érthetővé és személyessé válik, nekem szól, és adott élethelyzetemben ébresztést, vigasztalást, tanítást vagy intő vezetést ad. A rendszeres igeolvasónak ez áldott tapasztalata. Nem mindig adatik persze ilyen kirobbanóan ez a csoda. Egyes igék hosszú évek után nyílnak csak meg. Ez is küzdelem: az üzenetért. Van olyan nap, amikor nincs üzenet. Akkor hosszú évek rendszeres igeismeretére építve kell élnem. A Biblia nem konkrét helyzetekben is elővehető tanácsadó kézikönyv. Isten Ura az eseményeknek, az egész világnak, és sokféleképpen vezet bennünket, megtartva a kegyelemben. De mi mégis az igén keresztül kereshetjük őt, nem pedig a világ minden elemében, mert abban nagy az eltévedés veszélye. Igyekezünk tehát a napi kegyességre, amely életmentés és vezetés!

Steinbach József

ref. püspök,

az MBTA ügyvezető elnöke

Célegyenesben a Biblia 2020

Január elsejétől nemcsak az új esztendő, hanem a Skót Bibliatársulat által meghirdetett Biblia

2020 (Bible 2020) nevű világméretű bibliafelolvasó akció is kezdetét veszi. Előző hírlevelünk óta már 66 országból jelezték részvételi szándékukat olyan, a Bibliát szerető emberek, akik ilyen módon is részt akarnak venni a Biblia üzenetének terjesztésében. Ezek az országok együtt a világ népességének több mint kétharmadát reprezentálják.

Emlékeztetőül: a Biblia 2020 egy olyan

globális kezdeményezés, amely az emberek négyötödének zsebében ott lapuló okostelefonokat szeretné felhasználni a Biblia üzenetének terjesztésében.

Ehhez készült egy olyan alkalmazás, amely minden napra ad egy bibliai igerészt, amit a résztvevők felolvashatnak és a telefonjaik segítségével videóra vehetnek, majd ezt feltölthetik egy erre a célra létrehozott weboldalra, és megoszthatják ismerőseikkel. Az alkalmazás december-től magyar nyelven is letölthető lesz a legtöbb mobilalkalmazás-áruházból ingyenesen. Az indulásról mi is hírt adunk majd a holnapunkon. A kezdeményezés hivatalos angol nyelvű honlapja: www.bible2020.org

Tizenhat évi örömteli szolgálat után ezúton köszönök el Bibliatársulatunk szolgálatáért imádkozó, s ezt a fontos munkát támogató Testvéreinktől, miután megbízatásom lejárt, jómagam pedig betöltöttem 80. évemet. Olyan feladat volt ez aktív püspöki szolgálati időm utolsó éveiben, s nyugállományba vonulásom után, amely lehetővé tette, hogy Isten ígéjét, az olvasott Bibliát eljuttathassuk mind az országunkban élő, mind pedig a határainkon túl lakó magyar protestáns híveink és a biblikus kultúra iránt érdeklődő testvéreink számára.

A 100. zsoltár szavai csengenek fülemben, s élnek szívemben: „Szolgálatok az Úrnak örömmel” (2. v.). Mintegy hatvanesztendőnyi szolgálati lehetőséggel ajándékozott meg az, aki elhívott az evangélium szolgálatára. Ez idő alatt sokféle feladat elé állított a gyermek- és ifjúsági munkától a gyülekezetépítésig, szórványban és anyagyülekezetben, kisvárosban és a fővárosban. Megadta azt az ajándékot, hogy nem éreztem tehernek, hanem kihívásnak a különböző feladatok végzését, s ezért örömmel tudtam hivatásomként megélni. A lekipásztor maga is az élő igéből él, külön öröm, ha mélyebben megérti, s az eredeti nyelvek olvasása során új üzenetet fedezhet fel vagy még érthetőbb fordítással gazdagíthatja kortárs testvéreit. Valljuk, hogy

Isten ígéje élő és ható, élesebb minden kételkedő kardnál, mélyre hatol, és megítéli a szív gondolatait és szándékait, és nincs olyan teremtmény, aki rejtve volna előtte (Zsid 4,12–13). Ezért igaz, hogy a Biblia a legjobb önismeretre segítő könyv, amely tükröként megláttatja velünk gyenge pontjainkat, kísértéseknek könnyen engedő elesettségszűnőnk, kételyeinket, de erőt is kínál, hogy felálljunk, s újratervezzük életünket. Mélyen meg vagyok győződve arról, hogy a szíveket megérintő ige ma is életet újít meg, akik a földi és örök élet reménységének hordozóivá lesznek.

Öröm volt átélni, hogy a Bibliatársulatok Világszövetsége (UBS) a világ

valamennyi országában élő keresztyének számára anyanyelven igyekszik kézbe adni a Bibliát. Öröm volt átélni 2008-ban a Biblia évét hazánkban. A legtágabb ölelésű ökumené jegyében tarthattunk egy-egy városban vagy községben istentiszteleteket, kiállításokat s előadásokat a Bibliáról vagy tanúságtételeket a Krisztushitre jutás belső örömeről. Revideált Bibliánk pedig középiskolás fiataljaink kezébe jut el sokak nagylelkű ajándékként. Urunké legyen a dicsőség azért, amit szolgálatában végezhattunk sok kedves munkatárs felelős közösségében! Kísérje áldás a Bibliatársulat további szolgálatát!

*D. Szebik Imre
ny. evang. püspök*

A Luther Kiadó gondozásában megjelent kötet D. Szebik Imre életéről

Arra kértük Gáncs Péter nyugalmazott evangélikus püspököt, a Magyar Bibliatársulat Alapítvány megválasztott új elnökét, hogy röviden mutathozzon be olvasóinknak.

Szolgálatomat 45 éve a budavári gyülekezetben kezdtem segédlelkészként. Ezt követően egy évet dolgoztam a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsában. Első önálló parókus lelkészi szolgálatomat a Rákoscaba-Pécel-Isaszegi gyülekezetben végeztem.

1980-ban egy szemesztert tanulhattam ösztöndíjasként a wuppertali teológiai főiskolán. Németországból hazatérve a nagytarcsai gyülekezet választott meg lelkészévé, ahol 16 évet szolgálhattam. A kilencvenes évek elejétől kapcsol-

lódtam be az evangélikus rádiómisszió munkájába. 1997-től országos missziói lelkészként és a rádiómisszió vezetőjeként dolgoztam tovább a cinkotai missziói központban. 2003-ban választottak meg a Déli Evangélikus Egyházkerület püspökévé, majd 2010-ben egyházunk elnök-püspökévé.

Feleségem Hafenschner Márta, három gyermek és hat unoka hálás szülei és nagyszülei lehetünk.

2018. május végén vonultam nyugdíjba. Azóta is igyekszem „újrashnositani” magamat mint egyházunk gyülekezetimunkatárs-képzésének koordinátora és missziói bizottságának elnöke. Jelenleg missziológiát is taníthatok az Evangélikus Hittudományi Egyetemen.

Életem és szolgálatom meghatározó prioritása a misszió ügye. Vallom, hogy az egész Biblia Isten missziójáról szól. Arról, hogyan akarja Urunk megmenteni az embert, és hogyan akarja felhasználni mindebben egyházát. E misszióban nagy lehetőség és felelősség a Magyar Bibliatársulat sokrétű szolgálata is. Örömmel vállalom részt ebben a fontos küldetésben.

Gáncs Péter

Hírek a jelynelvi bibliafordítás háza tájáról

Elköltözött a stúdió

A fordítói munkacsoport a nyári hónapokat új irodai és stúdióhelység keresésével, majd a költözéssel töltötte. A korábbi helyszínről, a Nap utcai baptista imaházból el kellett jönniük, de Isten

megáldotta a fáradozásait, mert a Jósika utcai új helység kiváló otthona lett nemcsak a jelynelvi fordítóknak, de a siket gyülekezetnek is, amely a bibliafordítást folyamatosan használja és teszteli. A helyszínváltás miatt lelassult ugyan a

fordítási munka, de az Apostolok cselekedetei már így is szinte kész, és folytatódott haladt a bibliai jelek (például a bibliai tulajdonnevek) fejlesztése.

Változás a csapatban

A Bibliatársulatok Világszövetsége által delegált minőségi ellenőr személyében is változás történt. A korábbi években velünk dolgozó kiváló mexikói teológus, Elza Tamez helyett ettől az évtől kezdve a szintén mexikói Isela Trujillo biztosítja fordításaink nemzetközi színvonalát. Isela bibliai tudományokból és szociálintropológiából diplomázott, valamint nyelvészetből doktorált, és 2016 óta a dél-amerikai jelynelvi projektek felelőse a Bibliatársulatok Világszövetségében. Már az elmúlt néhány hónap alatt is nagyon sok segítséget nyújtott a magyar jelynelvi csapatnak.

Jelynelvi konferencia Tallinnban

Munkatársaink, Kéri József és Kovács Imre 2019. október 31. és november 3. között egy nemzetközi jelynelvi bibliafordító konferencián vettek részt az észországi Tallinnban. A konferenciára 22 országból érkeztek a bibliafordítással foglalkozó munkatársak. Sok személyes barátság született, és számos szakmai konzultációra is sor került. Lehetőség volt a magyar bibliafordítás anyagának bemutatására is. Előadások hangzottak el a Biblia jelentésszintjeiről és az általános fordításelméletről is. A délelőtti előadásokat kiscsoportos délutáni műhelymunka követte. Ezen például minden ország bibliafordító csoportjának le kellett fordítani és kamerával rögzíteni néhány sort egy zsoltárból. Fontos téma volt még

a bibliafordítás felvételén megjelenő és jelelő ember személyes integritása, morális és hitbeli állapota. A siketek zárt közösség, ahol a hitét vesztt ember által képviselt jelynelvi fordítás elfogadottsága is könnyen megrendülhet. A zárőünnepséget az észrtévőhíradó is közvetítette.

Amikor az Úr 1800. évében Észak-Walesben a tizenöt éves Mary Jones úgy döntött, hogy hat évig gondosan gyűjtögetett pénzével együtt gyalogosan útnak indul kimondhatatlan nevű szülőfalujából (Llanfihangel-y-Pennant) a 40 kilométerre fekvő Balába, nem tudhatta, hogy a Biblia iránti szeretete, eltökéltsége és önfeláldozása évszázadokra érvényes példát

ad majd keresztyének millióinak. Az is bizonyos, hogy ha Balában nem találkozik Thomas Charles tiszteletessel, az anglikán egyház lekipásztorával, aki abban az időben a környék metodista ébredésének egyik legfőbb igehirdetője és tanítója volt, a példája nem lett volna több, mint egy lelkes kislány személyes hittörténete. Thomas Charles tiszteletest azonban mélyen meghatotta Mary hite és odaadása, és amikor legközelebb találkozott missziói elkötelezettségű bárányaival a Religious Tract Society (Vallásos Irodalmat Terjesztő Társulat) londoni ülésén, felvetette, hogy megoldást kell találni az elérhető árú és érthető nyelvű bibliák hiányának problémájára. „Ha pedig Walesben létrehozunk egy ilyen szervezetet, miért nem tesszük ezt Nagy-Britannia, sőt az egész világ szolgálatában?” – hangzott az eltökélt javaslat. Négy évvel később, 1804-ben

létrejött a Brit és Külföldi Bibliatársulat, amely még abban az évben megkezdte világméretű bibliaterjesztő és -fordító tevékenységét. Alig tíz éven belül Magyarország területén is megjelentek az utazó kolportőrök („bibliaügynökök”).

Miközben Isten iránti hálaadással visszatekintünk a Magyar Bibliatársulat hetvenesztendős szolgál-

latára, meg kell emlékeznünk az 1949 előtti magyarországi bibliamisszióról is, amely a Mary Joneshoz és Thomas Charleshoz hasonló elkötelezettségű nőknek és férfiaknak köszönhetően lehetővé tette, hogy a magyar nyelvű Biblia által Isten igéje elvégezze életformáló munkáját hazánkban is.

2019. november 1-jén a Bibliatársulatok Világszövetségének londoni ülésére igyekezve meglátogattam a walesi Ba-

labán öt évvel ezelőtt létrehozott „Mary Jones világa” kiállítást. Bala központjától úgy tizenöt perc sétányira hozta létre a Bibliatársulat ezt a különleges zárandokhelyet egy ősi, középkori templomban, amelyet az anglikán egyház eladni kényszerült, miután megfogyatkozott a gyülekezet. A Brit Bibliatársulat felhívására mások között a Magyar Bibliatársulat kuratóriuma is fontosnak érezte, hogy – ha jelképes összeggel is, de – támogassa ezt a „mentőakciót”. Az elhagyott templomban berendezett gyönyörű kiállítás nemcsak Mary Jones és Thomas Charles tiszteletes történetével ismerteti meg a zárandokokat, de egyszersmind bemutatja a walesi keresztyénséget és a 150 országban ma is aktívan végzett bibliamissziót. Ottjártamkor egy ausztrál csoporttal együtt jártam végig a kiállítást, és egyszerre volt felemelő és megható élmény, amikor a kiállítás egyik interaktív tábláján a Magyar Bibliatársulatról mint Mary Jones és Thomas Charles tiszteletes történetének késői és távoli „gyümölcséről” olvashattam.

Pecsuk Ottó

2019. júniusi hírlevelünkben egy fiatalok számára is használható online Biblia elkészítéséhez kértünk segítséget támogatóinktól. 2019. november elejéig mintegy 800 ezer forint adományt kaptunk erre a célra. Eközben megkezdtük a Holland Bibliatársulat által kidolgozott ifjúsági anyag fordítását és adaptálását a magyar környezetre és a magyar fiatalok sajátos helyzetére. Az ifjúsági Biblia a már ismert www.abibliamindenkie.hu oldalunk része lesz, az érdeklődők ott érhetik majd el – reméljük, hamarosan. Ezúton is hálásan köszönjük támogatóink segítségét!

Új adománygyűjtő akciónk meghirdetése: Gyermek-istentiszteletek támogatása

Szinte minden élő gyülekezetben nagy hangsúlyt helyeznek a gyermekek közötti szolgálatra, hiszen a gyermekek nemcsak az egyház jövője, hanem már jelene is. Ha nem nyújtunk nekik olyan élményeket az istentiszteleteinken, amelyek számukra is érthető módon beszélnek Isten szeretetéről és elfogadásáról, akkor nem várhatjuk, hogy később, a fiatal- vagy a felnőttkor küzdelmei kö-

zepette visszatáljanak a hithez. Sok gyülekezetben nincs elég anyagi forrás arra, hogy a gyermekekkel foglalkozó hitoktatók, munkatársak szemléletes, mai gyermekirodalmat, gyermekbibliákat és foglalkoztató kiadványokat tudjanak kézbe adni és felhasználni a munkájuk során, a „vasárnapi iskolában”. Kuratóriumunk döntése alapján a következő fél évben erre a célra kérjük támogatóink segítségét. Segítsük együtt a gyermekek közötti gyülekezeti szolgálatot, ajándékozzunk gyermekbibliát oda, ahol a legjobban és a legtöbbet felhasználhatják!

Ha támogatni szeretné ezt a tervünket, kérjük, a hírlevelünkhöz mellékelt postai átutalási csekken vagy banki átutalással (az alábbi számlaszámra) küldje el adományát a Magyar Bibliatársulat Alapítvány számára. Ossza meg a támogatási lehetőség

hírét rokonaival, barátaival vagy a gyülekezeti tagokkal! Kérésre, a levelezési cím ismeretében tudunk még hírlevelet küldeni.

Ha munkánkkal vagy az új adománygyűjtő akciónkkal kapcsolatban kérésre, kérdésre vagy javaslata van, jelezheti a honlapunkon keresztül (www.bibliatarsulat.hu), e-mail formájában (info@bibliatarsulat.hu), vagy telefonon is a (06 1) 209 3033-as számon.

Magyar Bibliatársulat Alapítvány
1113 Budapest, Bocskai út 35.
Adószámunk: 19700739-2-43
Számlaszámunk: 11714006-20267306

Fotók: Rákospalotai ref. gyülekezet

Finnország • „Amikor az iskolát elkezdtem, egy szót sem tudtam finnül. Csak karácsonykor mentem haza, és amikor vissza kellett menni az iskolába, keservesen sírtam. Tavasszal – valószínűleg a honvágyam miatt – kórházba kerültem. Ott mindenki csak finnül beszélt, így gyorsan meg kellett tanulnom. Másodikban már jobban boldogultam” – meséli Helena Valkeapää a finnországi Lappföldről. Akkoriban az iskolakezdés sok számi gyermek számára nagy trauma volt. A tanév idejére kollégiumba

kellett költözniük, és egy számukra ismeretlen nyelvet kellett megtanulniuk. Helena végül egy olyan területen helyezkedett el, ahol a finn és a számi nyelvtudását is

hasznosíthatta: bibliafordító lett. „A szívem nyelve az anyanyelvem. Megindító, hogy a Bibliát az anyanyelvemen olvashatom.” A finnugor nyelvcsaládba tartozó északi számi nyelvű Biblia harminc év munkája után idén ősszel jelent meg.

Etiópia • Az etiópai Amhara-régióban élő agawok keresztyénnek vallják magukat. De egészen mostanáig nem olvashatták a Szentírást a saját anyanyelvükön, xamgangán. „Isten meglátogatta a földünket, mert miután hónapokig vártunk esőre, ezen a napon nagy felhőszakadás volt” – mondta Liq Hirawian Haile, a he-

lyi egyházmegye vezetője az Újszövetség bemutatóünnepségén. „Most már tudjuk, hogy Isten beszél a nyelvünkön, és ezért olyan nagy az örömünk. Ez a könyv egy híd köztünk és a menny között, hogy a szívünk legmélyéről kapcsolatba léphessünk Istennel.”

Malawi • Közelről és távolról gyűltek össze az emberek Phalombe tartományban, hogy a teljes Szentírás ellomwe nyelvű kiadását ünnepelve hangos énekszóval vonuljanak át a városon az új Biblia óriás másolatával a kezükben. „A fiatalok tökéletesen idézték az [öt évvel korábban megjelent] Újszövetség sorait emlékezetből” – mondta a Malawi Bibliatársulat főtitkára, Clapperton Mayuni. „Micsoda öröm osztozni ebben a pillanatban azokkal, akik végre anyanyelvükön olvashatják a Bibliát!” Az ellomwe Újszövetség öt éve jelent meg, ez a hetedik nyelv, amelyen mostantól a teljes Bibliát olvashatják Malawiban.

